

"Vroeger was de Wereldwinkel hier gevestigd", vertelt Remco. "Vervolgens heeft het jarenlang leeg gestaan en inmiddels is het al vijf jaar gekraakt." Het gebouw biedt tegenwoordig ruimte aan een 'sapcafé'. Om dat te realiseren moesten de vloeren er opnieuw in worden aangebracht en werd er een trap bevestigd om de boven gelegen woningen te kunnen bereiken. Ook de waterleiding moest worden aangesloten. "Het water wordt uiteraard gewoon betaald", haast hij zich te zeggen om "vreemde geruchten" de wereld uit te helpen.

Gratis spullen

De tocht gaat één deur verder naar de Weggeefwinkel in 'de Zijbeuk', gevestigd aan de Lange Poot. Inwoners van Deventer kunnen er terecht voor gratis spullen die eerder door derden zijn afgestaan. Twee jaar geleden gekraakt en samen met de Wankele Muur in eigendom van de gemeente Deventer. Die wil de Wankele Muur slopen en de Weggeefwinkel renoveren, hetgeen volgens Remco nog een hels karwei kan worden.

De Weggeefwinkel bevond zich pal na de kraak in belabberde staat. Het zat onder de duivenstront en de vloer van de eerste verdieping lag eruit. "De balken die de vloer boven moeten houden, hebben we nu gestut, maar we gebruiken de eerste verdieping niet omdat het gewoon te gevaarlijk is", vertelt onze gids. Overigens valt nog maar te bezien wanneer de plannen van de gemeente worden uitgevoerd. "Het plan ligt er al sinds de jaren '60", relativeert Remco het naderende onheil.

De belangstellenden worden alweer snel verder geleid naar twee panden aan het Pothoofd vlakbij de rivier de IJssel. We lopen eerst binnen bij Het Keerpunt, een in 2000 gekraakt huis met een kraakteken op het tuinhokje, nu in gebruik bij kunstenaars als atelierruimte. Vervolgens bezoeken we het naastgelegen kraakpand de Boze Goudvis, alwaar een verzamelaar van oude troep zijn waren iedere zaterdag ter verkoop aanbiedt.

Het betreft een flinke ruimte met allerhande aan ouderwetse spullen, van houtkachels tot een oude tandartsstoel en van oude gereedschapskisten tot een paar oude kerkbanken, die onmiddellijk de aandacht trekken van twee studentes die hun nieuwe kamer nog in willen richten. Na de meubels enigszins opgemeten te hebben komen ze er echter achter dat de banken groter zijn dan hun kamer en speuren ze verder tussen de oude kasten en andere prullaria.

De groep van Remco loopt intussen verder in de richting van de Sluisstraat. De bewoners van Huize Sneltevreden, een verstopte villa achter een onlangs geplaatste tijdelijke parkeergarage aan de Sluisstraat, staan hun bezoekers al op te wachten. Het inmiddels zes jaar gekraakte pand biedt woonruimte aan drie personen.

Later deze middag zal er een open podium plaatsvinden in de 'muziektuin' van het huis, waarvoor de apparatuur wordt klaargezet. De eerste noten klinken uit de speakers. Buren zijn er niet, dus voor overlast zal het niet snel zorgen. De in het persbericht aangekondigde pony (die laatst ook bij de nachtelijke slaapactie op de Dam aanwezig was) is helaas niet op komen dagen. "Te warm", is het excuus.

Naaimachines

Dan maar verder naar de Rijkmanstraat, alwaar de twee te bezoeken kraakpanden vrijwel naast elkaar gesitueerd zijn. Alleen het Leger Des Heils bevindt zich er nog tussen. Die zou mooi kunnen profiteren van hun buren, een Voko en een eetcafé. De Voko is een soort natuurwinkel

→*Lees verder elders in dit blad*

→*Vervolg van pagina 6*

waar je lid van moet zijn (eenmalige inschrijfkosten), waarna er elke zaterdag voor niet al teveel geld biologisch gewinkeld kan worden. Met vrijwilligers fungeert de Voko al tien jaar als een goedkoop alternatief voor de reguliere natuurwinkel in Deventer.

Het eetcafé in 'de Pettenflat' draait volledig op de waren van de Voko. Beide projecten zijn indertijd opgezet door Evelien (58), die de panden hiervoor speciaal heeft gekraakt, én voor de opvang van vluchtelingen. Ze leidt de groep door het pand op de begane grond, dat geheel is omgebouwd tot eetcafé. "Oorspronkelijk voor de minima", vertelt ze, "maar die minima zijn inmiddels wel wat meer gaan verdienen. Maar dat geeft niet."

In de Pettenflat is het een komen en gaan van asielzoekers. Evelien zet zich voor hen in. "Als ze het land uit moeten, krijgen ze van mij een naaimachine mee", vertelt ze al wijzend naar een enorme hoeveelheid naaimachines. "Dat geeft ze de mogelijkheid in hun thuisland om voor zichzelf te zorgen. Ze kunnen zo voor zichzelf beginnen, een beetje geld verdienen en hoeven niet afhankelijk te zijn van een man."

Evelien heeft veel te vertellen, waardoor de klok al snel half drie aangeeft. Remco moet terug naar de Wankele Muur om de volgende groep rond te leiden. Om hem te ontlasten neemt Evelien ons mee naar het laatste pand op de route: 'Vort Dracula' aan de Grote Overstraat.

Ook dit pand werd bij de kraak totaal verloederd aangetroffen. Hier en daar zijn nog de contouren van een oud herenhuis te bespeuren, maar het meeste is niet meer als zodanig te herkennen. "De eigenaar, Vroom en Dreesman, gebruikte het als opslag", vertelt Evelien. "Vervolgens hebben ze het zeventien jaar leeg laten staan voordat het afgelopen december werd gekraakt." Het is tevens het meest recent gekraakte pand in Deventer.

Concertzaaltje

Vort Dracula biedt vele mogelijkheden, en die worden door de krakers goed benut. Zo wordt er op de bovenverdiepingen gewoond, terwijl achter op de begane grond een concertzaaltje is ingericht. Verderop, in de tuin, staan broodjes vegetarische shoarma te wachten voor de groep, waar gretig gebruik van gemaakt wordt. Immers, er is zojuist een einde gekomen aan een stadswandeling van zo'n twee uur.

Geveltoerist aan de Wankele Muur

Ondanks het wel erg warme weer, 34 graden, is de opkomst voor de open kraakdag absoluut niet tegengevallen. Volgens Remco waren er twee jaar geleden zo'n 150 mensen aanwezig. Dit jaar is dat getal geëvenaard, inclusief de mensen die niet met één van de twee rondleidingen zijn meegegaan maar op eigen houtje de stadswandeling hebben afgelegd. Het collectief Anders Wonen, organisator van deze open dag, kan tevreden zijn.

Terugkomend bij de Wankele Muur blijkt inmiddels bovenin de metalen constructie een kraker te zijn gaan hangen, heerlijk een boek lezend in zijn *port du ledge*, een soort brancard met een tentje erover dat doorgaans gebruikt wordt door bergbeklimmers om halverwege hangend aan de berg te kunnen overnachten. "Om de hoge woningnood uit te beelden", zo luidt de verklaring. "En om te laten zien dat wij wel een oplossing hebben tegen die woningnood."

(www.ravagedigitaal.org)